

OTSUS

25.02.2021 nr 5-5/2021-016

Koondumisele nr 05/2021 AB Linas Agro Group / UAB TABA Holding, AB Kauno grūdai, AB Vilniaus paukštynas, AB Kaišiadorių paukštynas, UAB Kormoprom Invest ja AB Zelvė loa andmine

1. Koondumine

29.01.2021 sai Konkurenciamet koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Leedus registreeritud äriühing AB Linas Agro Group (registrikood 148030011), Leedus registreeritud äriühing UAB Paukštukas (registrikood 300096594), füüsilised isikud Tautvydas Barštys (Leedu isikukood [...]), Sigita Barštienė (Leedu isikukood [...]), Tautvydas Barštys Jr. (Leedu isikukood [...]), Klaudija Pauliukevičiūtė (Leedu isikukood [...]) 01.10.2020 aktsiate ostu-müügilepingu.

Lepingu kohaselt omandab AB Linas Agro Group osalused äriühingutes järgnevalt:

- 100% UAB-s TABA Holding (Leedu registrikood 304141581);
- 85,9073% AB-s Kauno grūdai (Leedu registrikood 133818917);
- 87,6078% AB-s Vilniaus paukštynas (Leedu registrikood 1866107463);
- 91,5467% AB-s Kaišiadorių paukštynas (Leedu registrikood 158891218),
- 100% UAB-s Kormoprom Invest (Leedu registrikood 304141542) ja
- 79,2463% AB-s Zelvė (Leedu registrikood 181323215).

Tehingu tulemusena kuuluvad UAB TABA Holding, AB Kauno grūdai, AB Vilniaus paukštynas, AB Kaišiadorių paukštynas, UAB Kormoprom Invest ja AB Zelvė äriühingu AB Linas Agro Group valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurenciamet avaldas 01.02.2021 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks AB Linas Agro Group, UAB TABA Holding, AB Kauno grūdai, AB Vilniaus paukštynas, AB Kaišiadorių paukštynas, UAB Kormoprom Invest ja AB Zelvė (edaspidi omandatavad äriühingud ühiselt KG grupp).

AB Linas Agro Group on äriühing, mille üle teostab valitsevat mõju otse ja valdusühingute kaudu füüsiline isik Darius Zubas. AB Linas Agro Group AB aktsiad on noteeritud Nasdaq Vilniuse börsil. Koondumise eelselt kuulub AB Linas Agro Group kontserni 38 tütarühingut, mis tegutsevad peamiselt Leedus ja Lätis, samuti Eestis ja Ukrainas.

AB Linas Agro Group kontserni ettevõtjad tegutsevad põllumajanduses ja toidutööstuses eelkõige järgmistes valdkondades: linnuliha tootmine (haudumine, broileri kasvatamine, tapmine, töötlemine, tootmine, müük), teravilja ladustamine, teravilja kaubandus, seemnete müük, väetiste ja teiste põllumajanduslike toodete müük, loomasööda tootmiseks vajalike materjalide müük, ettevalmistatud loomasööda müük, põllumajandusmasinate tarnimine, lihavesikasvatus, piimakarjakasvatus, biokütuste tootmine, taimekaitsevahendite müük, kaubavedu, ekspedeerimine, laevade agenteerimine ja tšarterteenused, põllumeeste jaoks mobiiliäppide arendus ja hooldus.

Eestis tekib AB Linas Agro Group kontserni äriühingutest käive järgmistel äriühingutel: AS Dotnuva Baltic (Eesti), Linas Agro OÜ (Eesti), SIA Linas Agro (Läti), AS Putnu fabrika Kekava (Läti), SIA Dotnuva Baltic (Läti), AB Linas Agro Group (Leedu), UAB Dotnuva Baltic (Leedu), UAB Jungtinė ekspedicija (Leedu). Nimetatud ettevõtjate tegevusaladeks on linnuliha hulгимүүк, loomasööda tootmiseks vajaliku materjali ja loomasööda hulгимүүк, väetiste hulгимүүк, taimekaitsevahendite hulгимүүк, teravilja hulгимүүк, seemnete hulгимүүк, põllumajandusmasinate ja -seadmete hulгимүүк.

KG grupi ja nende tütarettevõtjate üle omavad koondumise eelselt otse või teiste äriühingute kaudu valitsevat mõju füüsilised isikud Tautvydas Barštys, Sigita Barštienė ja Tautvydas Barštys Jr.

Eestis tekib KG grupi ettevõtjatest käive järgmistel äriühingutel: SIA KG Latvia (Läti), AB Kauno grūdai (Leedu), AB Kaišiadorių paukštynas (Leedu), AB Vilniaus paukštynas (Leedu), UAB Šlaituva (Leedu). Nimetatud ettevõtjate tegevusaladeks on linnuliha hulгимүүк, loomasööda ja loomasööda tootmiseks vajaliku materjali hulгимүүк, väetiste hulгимүүк, taimekaitsevahendite hulгимүүк, vilja ladustamine, kahjuritõrjeteenused, lemmikloomatoidu tootmine ja hulгимүүк, veterinaariaravimite hulгимүүк, jahu ja jahutoodete hulгимүүк, valmistoidu tootmine ja hulгимүүк, pagaritegevused.

Koondumise järgselt omab KG grupi ettevõtjate üle ainuvalitseva mõju AB Linas Agro Group.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osalised ja nendega samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad on tegevad mitmetes valdkondades. Koondumise osaliste äritegevuste vahel Eestis tekib horisontaalne kattuvus linnuliha hulгимүүгил, loomasööda ja loomasööda tootmiseks vajaliku materjali hulгимүүгил, väetiste hulгимүүгил ning taimekaitsevahendite hulгимүүгил. Vertikaalseid seoseid koondumise osaliste tegevustes Eestis ei esine.

Linnuliha hulгимүүк

Mõlemad koondumise osalised tegelevad linnuliha hulгимүүгiga. Koondumise teate kohaselt ning tuginedes Statistikaameti andmetele¹, tarbiti Eestis 2019. aastal kokku ligikaudu 35 500 tonni linnuliha.

AB Linas Agro Group ja temaga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad müüsid Eestis asuvatele ostjatele hulгимүүги tasandil 2019. aastal ligikaudu [...] tonni (turuosa [5-10]%)

¹ Statistikaameti andmebaas, andmetabel PM42: Liha ressurss ja kasutamine, <https://andmed.stat.ee/et/stat/search?searchquery=pm42>

ning KG grupi ettevõtjad ligikaudu [...] tonni ([10-20]%) linnuliha, mis teeb koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [20-30]%

Kuna koondumise osaliste ühine turuosa linnuliha hulгимүүgil on üle 15%, on juhendi tähenduses tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga. Geograafiliselt on kaubaturg piiritletav Eesti territooriumiga, sest konkurentsitingimused linnuliha hulгимүүgil on Eesti erinevates piirkondades sarnased.

Loomasööda ja loomasööda tootmiseks vajaliku materjali hulгимүүk

Koondumise osalised müüvad mõlemad Eestis hulгимүүgitasandil loomasööta ja selle tootmiseks vajalikku materjali. Kuivõrd vastav statistika loomasööda ja loomasööda tootmiseks vajaliku materjali hulгимүүgi kohta ei olnud avalikult kättesaadav, arvestab Konkurentsiamet koondumise teate esitaja hinnangut kaubaturgude kogumahu ja ettevõtjate turuosade kohta, mis on kogutud koondumise osalise ja tema suuremate konkurentide kohta 2019. aasta majandusaasta aruannete põhjal.

Seitsme ettevõtja arvestuses kujunes loomasööda ja loomasööda tootmiseks vajaliku materjali hulгимүүgi kogumahuks Eestis ligikaudu 243 miljonit eurot. AB Linas Agro Group ja temaga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate vastav käive Eestis oli ligikaudu [...] eurot (turuosa [0-5]%) ja KG grupi ettevõtjate käive ligikaudu [...] eurot ([0-5]%), mis teeb koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [0-5]%

Varasemates otsustes² on Konkurentsiamet käsitlenud jõusööda hulгимүүgituru nii võimalikku laiemat (st kogu sööda tootmise, hulgi- ja jaemүүgi kaubaturg Eestis) kui kitsamat piiritlust (st segasööda tootmise, hulgi- ja jaemүүgi kaubaturg Eestis). Kuna koondumise osaliste ühine turuosa loomasööda ja loomasööda tootmiseks vajaliku materjali hulгимүүgil on marginaalne, ei ole käesoleval juhul kaubaturu täpne piiritlemine vajalik.

Väetiste ja taimekaitsevahendite hulгимүүk

Koondumise teate kohaselt tegelevad mõlemad koondumise osalised väetiste ja taimekaitsevahendite hulгимүүgiga. Koondumise teates on eristatud nii väetiste kui taimekaitsevahendite hulгимүүgi andmed, kuid paljud turuosalised müüvad mõlema nimetatud tootegrupi tooteid (sh ostavad ostjad üldjuhul mõlemaid tootegruppe) ning tegemist võib olla ühtse kaubaturuga. Kuivõrd valdkonna kohta ei olnud avalik statistika kättesaadav, tugines Konkurentsiamet koondumise teate esitaja 2019. aasta majandusaasta aruannete põhjal koostatud hinnangule kaubaturgude kogumahu ja ettevõtjate turuosade kohta.

Väetiste hulгимүүgi 2019. aasta kogumaht Eestis oli ligikaudu 89,2 miljonit eurot, millest AB Linas Agro Group ja temaga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate käive oli ligikaudu [...] eurot (turuosa [0-5]%) ja KG grupi ettevõtjate vastav käive ligikaudu [...] eurot ([0-5]%), mis teeb koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [0-5]%

Taimekaitsevahendite hulгимүүgi 2019. aasta kogumaht Eestis oli ligikaudu 78,2 miljonit eurot, millest AB Linas Agro Group ja temaga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate

² Konkurentsiameti 29.01.2010 otsus nr 5.1-5/10-007 (Farm Plant Eesti AS/Konekesko Eesti AS); Konkurentsiameti 21.12.2012 otsus nr 5.1-5/12-039 (DLA International Holding A/S /Hankkija-Maatalous Oy)

käive oli ligikaudu [...] eurot (turuosa [0-5]%) ja KG grupi ettevõtjate vastav käive ligikaudu [...] eurot ([0-5]%), mis teeb koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [0-5]%).

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Linnuliha hulгимүүgi kaubaturul tegutsevad AB Linas Agro Group ja temaga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad, kelle turuosa on ligikaudu [5-10]% ja KG grupi ettevõtjad, kelle turuosa on ligikaudu [10-20]%. Koondumise osalised tegutsevad peamiselt Läti ja Leedu turgudel, st Eestis asuvatele ostjatele küll tarnitakse hulгимүүgi korras linnuliha, kuid pigem on tegemist geograafiliselt kaasneva turuga ja aktiivselt nt jaekettide poolt korraldatavatel enampakkumise või HoReCa hangetel ei osaleta. Linnuliha hulгимүүgi puhul on Eestis koondumise osaliste suurim konkurent AS HKScan Estonia (kaubamärk Tallegg).

Loomasööda ja loomasööda tootmiseks vajaliku materjali hulгимүүgiga tegelevad koondumise teate kohaselt mitmed ettevõtjad. Koondumise osaliste hinnangul on nende suuremateks konkurentideks AS Baltic Agro, Scandagra Eesti Aktsiaselts, Osaühing Pro Grupp Invest, Agromix OÜ.

Väetiste ja taimekaitsevahendite hulгимүүgi valdkonnas on koondumise osalised oma suuremate konkurentidena nimetanud Baltic Agro AS, Scandagra Eesti Aktsiaselts, Põllumeeste ühistu KEVILI, Agrochema Eesti OÜ ning Osaühing Pro Grupp Invest.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa AB Linas Agro Group / UAB TABA Holding, AB Kauno grūdai, AB Vilniaus paukštynas, AB Kaišiadorių paukštynas, UAB Kormoprom Invest ja AB Zelvė koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 25.02.2021 otsuse nr 5-5/2021-016
ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja
jäetud ärisaladused ja isikuandmed, vastavad kohad
on tekstis tähistatud nurksulgudega.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 16.03.2021